

Švarački dvorac

"XIII.

Urbar Švarački od g. 1652.

Samo dva kilometra daleko od Karlovca stoji na vršku dubovačke gore Švarča. Senjska (Josipova) cesta ide od predgradja Karlovačkoga Šranjge zvanoga ravnim pravcem pred grad Švarački, ostavljajući na desno prostrano polje do Dubovca sa liepom hrastovom šumom Lužčićem, a na lijevo ravnicu na Rakovačkoj strani, kojom se popriječila željeznička pruga Karlovačko – Riečka.

Gospodske sgrade, što ih opažamo iz Karlovca na Svarči, stranom su nekadašnji generalski, poslije kapetanov stan, stranom kuće bivših kumpanijskih častnika i magazin Slunjske pukovine. U tih zgradah smješteno je sada zapovjedništvo karlovačkoga (89.) domobranskoga bataliona i jedna satnina domobranska. Kuće seljačke rasute su više od traga, a stranom pogradjene uzduž ceste."

Izvor:

Lopašić, R. Urbari. Karlovac : Matica hrvatska, Ogranak Karlovac, 2015.

Švarački dvorac u Donjoj Švarči podignut je na najvišem dijelu padine brda na mjestu nekadašnjeg dvorca koji je pripadao Petru Zrinskom. Radi se o prizemnom klasicističkom kompleksu u koji se ulazi iz ulice Donja Švarča. Vrata od kovanog željeza s dvije kuće postrance zatvaraju veliko dvorište u kojemu se nalazi nekoliko manjih zgrada te glavna zgrada s pogledom na Karlovac. Dvorac je sagrađen sredinom 18. stoljeća, a 1769. zgradu i zemljište kupio je vojni erar. U vojnom vlasništvu ostao je do 1897. godine kada je prodan zagrebačkom trgovcu Rudolfu Severinskom, koji je tu podigao tvornicu platnene robe. Severinski je temeljito obnovio zgrade koje su do tada bile zapuštene i u lošem stanju, a malu kružnu barutanu preuredio je u kapelicu koju je posvetio Svetoj Ani. Dvorište je preuredio u perivoj te u njega postavio kameni kip biskupa Strossmayera koji je izradio poznati kipar Rudolf Valdec. Zbog pomanjkanja radne snage tvornicu je ubrzo zatvorio i posvetio se poljoprivredi posadivši na padini ispred dvorca razne vrste grožđa i voćaka. Godine 1914. vlasnik dvorca postao je tiskar Dragutin Fogina, a od tada do danas promijenio je još nekoliko vlasnika.

Izvor:

Fogina, D. Dvorac u kojemu su stolovali generali i tvorničari. // Ka(j)mel(j)eon, 17(2004), str. 18 – 19.

Strohal, R. Grad Karlovac opisan i orisan. Karlovac : vlastita naklada, 1906.

Izvor vizuala:

Fogina, D. Dvorac u kojemu su stolovali generali i tvorničari. // Ka(j)mel(j)eon, 17(2004), str. 18 – 19.

Radovinović, R. Stari Karlovac : ulice, kuće, ljudi. Karlovac : Tiskara Pečarić&Radočaj, 2010.